

GENOWEFA KRZOS

ur. 1922; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, dwudziestolecie międzywojenne
Słowa kluczowe	projekt Archiwum Historii Mówionej - opracowanie i udostępnienie online najcenniejszych zasobów, Żydzi, relacje polsko-żydowskie, dzielnica żydowska, Podzamcze, zabawy, kawiarnie

Dzielnica żydowska na Podzamczu

Tam miałam koleżanki, które się uczyłam z nimi, to chodziłam tam. Dla mnie miasto żydowskie to tak jak byłoby moje. Ze mną do szkoły do podstawówki chodziła, to mieszkała na 1 Maja, róg na Bychawską, tak pod tunel. I od 1 Maja, pod [numerem] 20, pierwszy taki budynek. Piętrowe te budynki, cały ciąg, jednej strony i drugiej strony. To ona tam mieszkała, na pierwszym piętrze. A całe pierwsze piętro było jej wszystko. Bo jej mąż to budował, tej Ruchli.

Tam strach było wejść w podwórko, jak Żydzi mieszkali. Smród, brud i ubóstwo. Brudasy. Najwięcej mieszkało na 1 Maja, na Zamojskiej, teraz na Fabrycznej mieszkali. Oni wszędzie było. Podzamcze to było i Ruska i ta Grodzka i...

Tam się chodziło. Tam kawiarnie były. Spotykaliśmy się w kawiarniach. Znajomi, Żydziaki, Żydówki i polskie. Ja szłam z organizacją polską, a moja koleżanka z żydowską. Ale tam nie wpuścili takiego o, byle jakiego Żydziaka. Nie. Stał w drzwiach i... nie. Bo tak to by hołoty się napchało. A tak to nie. Myśmy się bawili, tańczyliśmy, kawę piliśmy. Chłopcy tańczyli z nami, bawili się, nie było tak, że ten Żyd, a ten Polak. Ten z Polką tańczył, ten z Żydówką tańczył. Wszystko się bawiło. „Ostróga” nazywała się [kawiarnia].

Tam sklepy były. I dużo tańsze było wszystko i obuwie, i ubrania, i materiały. I restauracja, i polska, i żydowska była, i kawiarnie i polskie, i żydowskie. Te wszystkie usługi same prawie Żydzi miały. To się szło, kupowało się. Bardzo grzecznie się odnosili, jak się tam weszło do sklepu to: „Może to, a może to, a może tamto.” Wszystko wyjmował i aby kupić.

Data i miejsce nagrania	2008-09-29, Lublin
Rozmawiał/a	Marek Nawratowicz
Redakcja	Aleksandra Bańkowska
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"